

Matfugl ehf
Friðrik Mar Guðmundsson
Völuteigi 2
270 Mosfellsbær
Ísland

2006070045
0000; 9310

Reykjavík, 18. ágúst 2006
/--

Efni: Stækkun kjúklingabús Matfugls ehf. og Brimgarða ehf., úr 28. 000 í allt að 84.000 stæði, á jörðinni Melavöllum, Kjalarnesi, Reykjavík. Ákvörðun um matsskyldu.

Vísað er til erindis Matfugls ehf. og Brimgarða ehf. dags. 7. júlí 2006 þar sem Skipulagsstofnun er tilkynnt stækkun kjúklingabús Matfugls ehf. og Brimgarða ehf. úr 24.000 í allt að 84.000 stæði samkvæmt 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.b. og lið 1f í 2. viðauka laganna.

Skipulagsstofnun leitaði álits Landbúnaðarstofnunar, Umhverfissviðs Reykjavíkurborgar og Umhverfisstofnunar.

Umsagnir bárust frá Landbúnaðarstofnun með bréfum dags 28. júlí og 17. ágúst 2006, Umhverfissviði Reykjavíkurborgar með bréfi dags. 27. júlí 2006 og Umhverfisstofnun með bréfum dags. 25. júlí og 1. ágúst 2006. Frekari upplýsingar bárust frá Matfugli ehf. og Brimgörðum ehf. með bréfum dags. 28. og 31. júlí 2006.

FRAMLÖGÐ GÖGN FRAMKVÆMDARAÐILA

Fyrirhuguð framkvæmd. Í framlögðum gögnum framkvæmdaraðila kemur fram að fyrirhuguð sé stækkun kjúklingabús Matfugls ehf. og Brimgarða ehf. úr 28.000 í 84.000 stæði með byggingu tveggja 1.700 m² húsa á jörðinni Melavöllum á Kjalarnesi, Reykjavík. Jörðin sé 10,34 ha að stærð og rúmur helmingur hennar ræktað land með framræsluskurðum. Fram kemur að jörðin liggi að sjó og ekki séu vatnsverndarsvæði á jörðinni né í rennslisstefnu frá henni og muni allt frárennsli frá húsunum verða leitt í sérstakan settank og þaðan í drenlagnir áður en því verði veitt út í umhverfið. Fjarlægð kjúklingabúsins frá nærliggjandi bæjum, Bakka og Dalsmynni, sé yfir 1.000 m og lyktarmengun þar frá búinu afar ólíkleg. Fram kemur að ekki hafi borist kvartanir til fyrirtækisins, heilbrigðiseftirlits eða annarra opinberra aðila vegna lyktarmengunar frá starfsemi.

Fram kemur að útreikningar fyrirtækisins sýni að árlega falli til um 0,014 kg af köfnunarefni (N) á

hvert staði í kjúklingabúinu og sé það minna en miðað er við í viðmiðunum um góða búskaparhætti útgefnum af Evrópusambandinu (0,35-0,8). Líklegasta skýringin á því sé að framleiðsluhringurinn hérlendis sé lengri (49 dagar) en gert sé ráð fyrir í viðmiðunum Evrópusambandsins (40 dagar) og meiri uppgufun á köfnunarefni eigi sér stað hérlendis vegna upphitunar gólfa. Gert sé ráð fyrir að hænsnaskítur (án spóns) sem fellur til á stækkuðu búi verði um 175 tonn/ári sem geri um 438 kg N/ári. Samkvæmt gildandi starfsleyfi, sem útgefið sé af umhverfis- og heilbrigðisnefnd Reykjavíkur, megi dreifa 170 kg N/ha/ári og þurfi því 6,7 ha lands til að taka við úrganginum og sé áætlað að dreifa honum á tún Melavalla, sem séu um 5 ha og á tún á jörðinni Hurðarbaki í Svínadal, Hvalfjarðarsveit, sem sé í eigu fyrirtækisins, þar sem ræktað land sé 50 ha. Fram kemur að dauðir fuglar og annar úrgangur verði settur í sérstaka gáma og fluttur til förgunar hjá Sorpu eða öðrum sambærilegum fyrirtækjum.

Samræmi við skipulagsáætlanir. Í framlögðum gögnum kemur fram að jörðin sé skilgreind sem landbúnaðarsvæði í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2001-2024 og að breyta þurfi deiliskipulagi svæðisins.

ÁLIT UMSAGNARAÐILA OG VIÐBRÖGÐ FRAMKVÆMDARAÐILA

Almennt. Landbúnaðarstofnun, Umhverfissvið Reykjavíkurborgar og Umhverfisstofnun telja að stækkun kjúklingabúsins úr 28.000 í 84.000 staði muni ekki hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og því ekki nauðsynlegt að fram fari mat á umhverfisáhrifum.

Landbúnaðarstofnun benti á að fjarlægð nýrra eldishúsa frá útungunarstöð yrði of lítil, sem skv. reglugerð á að vera a.m.k. 1 km, en í bréfi dags. 31. júlí 2006, frá Halldóri Runólfssyni yfirdýralækni og Friðrik Mar Guðmundssyni framkvæmdastjóra Brimgarða ehf., kemur fram að ef lausn sem fundin hafi verið nái fram að ganga eigi ekkert að vera því til fyrirstöðu að veita starfsleyfi. Landbúnaðarstofnun bendir ennfremur á að allir áhættuþættir varðandi rekstur kjúklingabús eins og hér um ræðir séu vel þekktir og að á þeim verði tekið í starfsleyfum.

Umhverfissvið Reykjavíkurborgar bendir á að engar kvartanir um lyktarmengun hafi borist frá nágrönnum alifuglabúsins og ólíklegt sé að ónæðissöm lykt nái að berast að íbúðarhúsum, í um 1 km fjarlægð, þrátt fyrir stækkun. Litlar líkur sé á mengun umhverfisins vegna frárennslis frá fyrirhuguðum alifuglahúsum og það magn af skít sem fyrirhugað sé að dreifa á tún ætti ekki að valda jarðvegs- eða vatnsmengun.

Umhverfisstofnun vekur athygli á nauðsyn þess að fylgja ákvæðum í gr. 7.1 í reglugerð nr. 804/1999 um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri sem segir að í starfsleyfi fyrir starfsleyfisskylda búfjárframleiðslu skuli vera ákvæði um söfnun, geymslu og dreifingu búfjáraburðar sem taki mið af starfsreglum um góða búskaparhætti, sbr. 14. gr. reglugerðarinnar. Við það skuli miðað að dreifing búfjáraburðar fari að jafnaði fram á tímabilinu 15. mars til 1. nóvember ár hvert og að jafnaði sé ekki dreift á frosna jörð. Bent er á að hreinsivirki afrennslis kjúklingabúsins þurfi að vera aðskilið frá fráveitukerfi fyrir skólp frá starfsmannatengdri aðstöðu. Vakin er athygli á að beita verði bestu fáanlegu tækni í samræmi við upplýsingar í skýrslunni „*Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs*” frá júlí 2003.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Um er að ræða stækkun kjúklingabús Matfugls ehf. og Brimgarða ehf., á jörðinni Melavöllum á Kjalarnesi, Reykjavík, úr 28.000 í 84.000 stæði með byggingu tveggja 1.700 m² húsa .

Framkvæmdin er tilkynningarskyld til ákvörðunar um matsskyldu samkvæmt 6. gr. og lið 1f í 2. viðauka í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.b. Í gögnum framkvæmdaraðila og umsögnum kemur fram að megin umhverfisáhrif framkvæmdarinnar verði vegna förgunar á hæsnaskít og fráveitu.

Skipulagsstofnun bendir á að landþörf vegna dreifingar hæsnaskíts eftir stækkun búsins verður að lágmarki 6,7 ha en ræktað land jarðarinnar er um 5 ha og fyrirhugaðar nýbyggingar munu skerða það nokkuð. Framkvæmdaraðili gerir ráð fyrir að flytja þann skít sem ekki er unnt að farga á Melavöllum til förgunar á jörðinni Hurðarbaki í Svínadal, Hvalfjarðarsveit en þar séu um 50 ha af ræktuðu landi. Skipulagsstofnun tekur undir ábendingar Umhverfisstofnunar um að í starfsleyfi eigi að vera ákvæði um söfnun, geymslu og dreifingu búfjáraburðar, sbr. ákvæði reglugerðar nr. 804/1999 um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri sem og taki mið af starfsreglum um góða búskaparhætti. Við það skuli miðað að dreifing búfjáraburðar fari að jafnaði fram á tímabilinu 15. mars til 1. nóvember ár hvert og að jafnaði sé ekki dreift á frosna jörð. Skipulagsstofnun vill í þessu sambandi benda á að skv. símtali við Helga Helgason framkvæmdastjóra Heilbrigðiseftirlits Vesturlands eiga strangari ákvæði við um dreifingu á skít á jörðinni Hurðarbaki í Svínadal vegna nálægðar við Laxá og hann minnti einnig á reglur um flutning á skít ef sýking kemur upp í hæsnfuglabúi. Í umsögnum kemur að öðru leyti fram að hægt sé að taka á þáttum er varða fráveitu og förgun úrgangs við útgáfu nýs starfsleyfis fyrir starfsemina. Skipulagsstofnun telur að áhrif framkvæmdarinnar á umhverfi séu samkvæmt fram lögðum gögnum óveruleg þar sem ekki kemur annað fram en að förgun úrgangs og aðrir rekstrarþættir séu ljósir og muni rúmast innan nýs starfsleyfis.

Liggja þarf fyrir deiliskipulag jarðarinnar Melavalla þar sem auk húsa sé gerð grein fyrir settönkum og frárennsliskerfi.

Í samræmi við 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.b. hefur Skipulagsstofnun farið yfir þau gögn sem lögð voru fram af hálfu Matfugls ehf. og Brimgarða ehf. við tilkynningu og umsagnir og viðbrögð Matfugls ehf. og Brimgarða ehf. vegna þeirra. Á grundvelli þessara gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að fyrirhuguð stækkun kjúklingabús Matfugls ehf. og Brimgarða ehf., á jörðinni Melavöllum á Kjalarnesi, Reykjavík, úr 28.000 í 84.000 stæði með byggingu tveggja 1.700 m² húsa, sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og skuli því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun vekur athygli á að framkvæmdirnar eru háðar framkvæmdaleyfi Reykjavíkurborgar skv. 27. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 m.s.b. og starfsleyfi heilbrigðisnefndar Reykjavíkur skv. reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haf í för með sér mengun og starfsleyfi Landbúnaðarstofnunar skv. reglugerð nr. 251/1995 m.s.b. um aðbúnað og sjúkdómavarnir á alifuglabúum og útungunarstöðum.

Samkvæmt 14. gr. laga nr. 106/2000 m.s.b. má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Kærufrestur er til 21. september 2006.

Stefán Thors

Þóroddur F. Þóroddsson

Fylgiskjöl: Afrit umsagna.

Afrit. Umhverfisráðuneytið, Landbúnaðarstofnun, Umhverfissvið Reykjavíkurborgar og Umhverfisstofnun og Heilbrigðiseftirlit Vesturlands.